

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER	VII
KISALTMALAR LİSTESİ	XI
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM MÜLKİYET HAKKI

1.1. Mülkiyet Kavramı	3
1.2. Mülkiyet Hakkının Türleri	6
1.3. Mülkiyet Teorileri	7
1.3.1. İlk İşgal Eden Teorisi	7
1.3.2. Emek Teorisi: Doğal Hukuk Teorisi	8
1.3.3. İrade (Kişilik) Teorisi	9
1.4. Fikri Mülkiyet Kavramı ve Fikri Mülkiyet Kavramı Üzerine Genel Düşünceler	11
1.5. Patent Hukuku Ekseninde Temel Kavramlar	14
1.5.1. Genel Açıklamalar	14
1.5.2. Buluş	15
1.5.2.1. Buluş Hakkında Genel Açıklamalar	15
1.5.2.2. Keşif ve Buluş Farkı	22

1.5.3. Patent	23
1.5.3.1. Patent Hakkındaki Genel Bilgiler	23
1.5.3.2. Patent Hakkı	25
1.6. Yaşayan Organizma Üzerinde Patent Hakkı	27
1.6.1. Giriş	27
1.6.2. Gen Üzerinde Patent'in Fikri Mülkiyet Hakkı Ekseninde Değerlendirilmesi	28
1.6.2.1. Tarihi Gelişim ve TRIPS	28
1.6.2.2. Biyotıp Etiği Kavramı ve Kapsamı	34

İKİNCİ BÖLÜM
AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ
HUKUKUNDA YAŞAYAN ORGANİZMANIN
PATENTLENEBİLİRLİĞİ

2.1. Giriş	39
2.2. Amerika Birleşik Devletleri'nde Yaşayan Organizmanın Patentlenebilirliği	40
2.2.1. ABD Hukukunda Biyoteknoloji Patentleriyle İlgili Hukuki Düzenlemeler	40
2.2.1.1. Genel Bilgiler	40
2.2.1.2. ABD Patent Hukuku'nda Patentlenebilirlik Kriterleri	48
2.2.2. Yaşayan Organizma Üzerine Patentlenebilirliğe İlişkin Yüksek Mahkeme Kararları	49
2.2.2.1. Chakrabarty v. Diamond Kararına Kadar Olan Süreçte ABD Yüksek Mahkeme Kararları	50
2.2.2.2. Chakrabarty v. Diamond Kararı	62
2.2.2.3. Cohen-Boyer Patent Başvurusu	72
2.2.2.4. Ex Parte Hibberd Kararı: Bitkiler Üzerinde İlk Patent	73
2.2.2.5. Ex Parte Allen: Hayvanlar Üzerinde İlk Patent	78

2.2.2.6. Harvard Oncomouse	80
2.2.2.7. Axel Patentleri.....	86
2.2.2.8. Moore v. Kaliforniya Üniversitesi.....	91
2.2.2.9. Moleküler Patoloji Derneği v. Myriad Genetics	100
2.2.2.10. CRISPR/CAS 9 Patent Başvurusu	111

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

AVRUPA BİRLİĞİ HUKUKUNDA

YAŞAYAN ORGANİZMALARIN

PATENTLENEBİLİRLİĞİ

3.1. AB Hukukunda Biyoteknoloji Patentleriyle İlgili Hukuki Metinler	123
3.2. Avrupa Patent Ofisi Önüne Gelen Önemli Başvurular	133
3.2.1. Avrupa Patent Ofisi Hakkında Genel Bilgiler.....	133
3.2.2. Avrupa Patent Ofisi ve ABD Patent Ofisi'nin Patentlenebilirlik Kriterlerinin Benzerlik ve Farklılıkları....	134
3.2.2.1. Yenilik Basamağı.....	136
3.2.2.2. Buluş Basamağı/Aşikâr Olma	138
3.2.2.3. Sanayi Uygulanabilirlik/Faydalı Olma.....	140
3.2.2.4. Yazılı Başvuru (Gizlilik) Kriteri.....	140
3.3. Avrupa Patent Ofisine Yapılmış Önemli Başvurular.....	141
3.3.1. Rote Taube Kararı.....	141
3.3.2. Oncomouse Kararı	142
3.3.3. Edinburgh Patenti	146
3.3.4. Myriad Kararı	149
3.3.5. CRISPR/Cas9 Patent Başvurusu	153

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
GEN PATENTİNE İLİŞKİN TARTIŞMALAR

4.1. Gen Patentinin Emek Teorisi Açısından İncelenmesi.....	158
4.2. Yarararı Teori Bakımından Gen Üzerinden Patentin Değerlendirilmesi.....	165
4.3. Gen Üzerinde Patentın Kant Etiği Açısından İncelenmesi.....	173
4.3.1. Gen Patentinin Kant'ın Kategorik Buyrukları ile İnsan Onuru Kavramına Göre Değerlendirilmesi.....	173
4.3.2. Otonomi/Aydınlatılmış Onam İlkesi.....	182
4.4. Biyokapital Olgusu.....	186
4.5. Mahkeme Kararlarında Yer Alan Etik Sorunlar	190
SONUÇ	203
YAŞAYAN ORGANİZMA ÜZERİNDEKİ PATENTE İLİŞKİN ÖNEMLİ PATENT KARARLARI	209
KAYNAKÇA	213